

JÄTEALAN YHTEISTYÖRYHMÄ (5/2021) KOKOUSMUISTIO

Aika Perjantai 17.12.2021 klo 9.00-11.30

Paikka Teams-kokous

Osallistujat	Nina Kokko	Jätehuoltoyhdistys ry
	Tuovi Kurttio	SLL
	Lehtipuu Otto	YTP
	Juha-Pekka Salmi	TYNK
	Ilkka Hippinen	Motiva
	Pöyry Lasse	KKV
	Ola Marja	Kaupan liitto
	Sivula Mervi	PIRELY
	Torniainen Merja	Ruokavirasto
	Jukka Kero	Kiinteistöliitto
	Fiskaali Tiina	Teknologiatoimisto
	Berlin Titta	MMM
	Vuola Aaron	Metsäteollisuus ry
	Laurila Juha	Rakennusteollisuus ry RT
	Liisa-Marie Stenbäck	TYNK
	Antro Säilä	Suomen Pakkausyhdistys
	Pitkänen Kati	SYKE
	Riku Eksymä	KIVO
	Sahimaa Olli	Aalto-yliopisto
	Paunio Mikko	STM
	Salmenperä Hanna	SYKE
	Wahlström Margareta	VTT
	Piia Moilanen	Kiinteistöliitto
	Outi Suomi	Business Finland
	Kulmala Airi	MTK
	Vuorinen Pekka	Rakennusteollisuus RT ry
	Heli Tammivuori	Elintarviketeollisuusliitto
	Moliis Katja	YTP
	Mari Carlson	UM
	Idström Laura	ELY-keskus
	Iira Niemeläinen	KIVO
	Lehtonen Jenni	YM
	Lemmelä Eini	YM
	Leena-Kaisa Piekkari	YM
	Jouni Nissinen	YM
	Merja Saarnilehto	YM
	Katariina Haavanlammi	YM
	Sveta Silvennoinen-Hiisku	YM
	Riitta Levinen	YM
	Sirje Stén	YM
	Sirkku Jaakkola	YM
	Tuuli Myllymaa (vara pj.)	SYKE
	Anna-Maija Pajukallio (pj.)	YM
	Marja-Riitta Korhonen (siht.)	YM

1-2. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja esityslista hyväksyttiin.

3. Ajankohtaiset jäte- ja kiertotalousasiat / Anna-Maija Pajukallio

Anna-Maija kertoi ajankohtaisista jäte- ja kiertotalousasioista. Esitys saatavilla Hankeikkunassa. Jätelain toimeenpanon tukemiseen liittyen kommentoitiin, että YM:n yhteistyöhanke jätteenkuljetusten kilpailutusten kehittämiseen on tärkeä pakkausten osalta. Uudelleenkäyttöön ja sen valmisteluun kaivataan myös koulutusta, ohjeistusta ja yhteistyötä. Tämä luvattiin pitää mielessä suunnitellussa toimeenpanon tukemista. Anna-Maija totesi, että jätelain toimeenpanoa tullaan tekemään yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Taksonomia-asetuksen tilanteesta kysyttiin tarkemmin. Rakennusteollisuus ry:n edustaja Pekka Vuorinen kertoi olevansa kestävän rahoituksen foorumin (platform) jäsen. Platformin raportti kriteeriluonnoksista julkaistiin elokuussa 2021. Tarkoituksena on laatia neljälle ympäristötavoitteelle kriteerit. Aiemmin on jo hyväksytty ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista koskevat

kriteerit. Komissio on luvannut vielä ennen joulua ydinenergian ja maakaasun osalta linjauksen siitä, voidaanko ne sisällyttää kriteereihin. Ensimmäinen delegeoitu säädös hyväksyttiin joulukuun alussa ja tulee voimaan vuoden 2022 alkupuolella. Pekka lupasi lähettää materiaalia tästä halukkaille. Tammikuun loppuun mennessä platform toimittaa neljän muun kriteerin paketin komissiolle esiteltäväksi. Valtioneuvosto on valtiovarainministeriön johdolla valmistellut eduskunnan informoimiseksi E-kirjettä kriteeriluonnoksista. E-kirjeen lopullinen sisältö ei vielä ollut tiedossa. [E-kirje annettu 23.12.2021 https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/E_132+2021.aspx]

4. SUP-direktiivin tilannekatsaus / Katariina Haavanlammi YM

Katariina esitteli SUP-direktiivin tilannekatsauksen. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Kysyttiin, onko juomamukeille tulossa tuplavastuu eli kustannusvastuu ja erilliskeräysverkostovastuu. Tämä tulisi aiheuttamaan haasteita pakkaustuottajavastuulle ja vaikuttaa myös kierrätysmateriaalin saantoon. Katariina totesi, että ko. tuplavaatimus on tulossa ja tämä perustuu suoraan direktiiviin, eli siihen ei ole vaikutusmahdollisuuksia.

Kommentoitiin, että SUP-toimeenpanossa on tehty erilaisia tulkintoja/ratkaisuja, mitä jätelakityöryhmässä keskusteltiin liittyen pakkausten tuottajavastuusäntelyyn sisältävään liikevaihtorajan poistoon. Tähän vastattiin, että kyse ei ole erilaisesta tulkinnasta/ratkaisusta, sillä jätelakityöryhmässä tiedostettiin ilmeinen tarve pakkausten tuottajavastuun liikevaihtorajan poistamiseen jo jätedirektiivinkin vuoksi, mutta päädyttiin lykkäämään muutoksen valmistelu SUP-direktiivin täytäntöönpanon valmistelun yhteyteen. Jätedirektiivi edellyttää tuottajavastuuta kaikille pakkauksille viimeistään vuodesta 2025 lähtien eikä direktiivissä ole liikevaihtorajaa.

Lisäksi kysyttiin palvelupakkausmallista, että tarkoittaisiko se sitä, että palvelu- ja muilla pakkauksilla olisi eri tuottajamääritelmä. Lisäksi tiedusteltiin, että sisältäisikö palvelupakkaukset sekä SUP-tuotteita että muita tuotteita? Pakkauksen valmistaja ei voi valmistusvaiheessa tietää tuleeko pakkauksesta palvelupakkaus vai ei. Katariina vastasi, että lausunnon lähtevässä lakiehdotuksessa palvelupakkauksen määritelmässä on muitakin pakkauksia kuin SUP-pakkauksia. Kommentoitiin vielä, että toimijoilla on voinut todella paljon aikaa miettiä, mitkä pakkaukset ovat SUP:in piirissä ja sitä ei vielä kukaan tiedetä varmasti. Katariina vastasi, että tämä pitää paikkansa ja asiaa pyritään selkiyttämään yhteistyössä Ringin, Tukesin, PirELYN ja YMN kanssa. Pohjana yhteiskeskusteluissa käytetään Ringin laatimaa kysymyslistausta.

5. Valtakunnallinen jätesuunnitelma / Sirje Stén YM ja Hanna Salmenperä SYKE

Sirje ja Hanna esittelivät Valtsusta saatua lausuntopalautetta. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Kysyttiin, onko vaikutusarvioinnin aikajänne ohjelman aika vai pidemmälle tulevaisuuteen? Tähän vastattiin, että Valtsun suunnitelmakausi on aika lyhyt, mutta sitä on kuitenkin pidetty mielessä. Vaikutuksissa on tuotu esille, että vaikutukset alkuun voivat olla tietynsuuntaisia ja sitten kääntyä vastakkaiseen suuntaan. Lopussa Sirje kysyi ohjausryhmän mielipidettä siitä, että tuleeko visio säilyttää samana vai muuttaa lausuntopalautteen perusteella. Tähän voi lähettää 25.1. asti kommentteja suoraan Sirjelle sirje.sten@gov.fi.

6. Jätteensiirtoasetuksen muutos / Marja-Riitta Korhonen YM

Marja-Riitta esitteli EU:n jätteensiirtoasetuksen muutoksen pääkohtia. Esitys saatavilla hankeikkunassa.

7. Kuluttajakäyttäytyminen ja jätehuolto / Kati Pitkänen SYKE

Kati esitteli jäte- ja kiertotalousliitännäisiä kuluttajakäyttäytymishankkeita. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Esitys oli erittäin mielenkiintoinen ja toi uusia näkökulmia mm. kierrätyskäyttäytymiseen ja tavarasuhteeseen.

8. Piktogrammi-hanke / lira Niemeläinen KIVO

lira esitteli sekä pohjoismaista että suomalaista piktogrammihanketta. Esitys saatavilla hankeikkunassa. EU:ssa ollaan mahdollisesti myös aloittamassa piktogrammien kehittämistä, ja tämän on huomattu aiheuttavan hieman hidasteita kansallisen hankkeen tavoitteisiin pääsemisessä. Yleisesti kuitenkin pidettiin hyvänä sitä, että Suomessa otettaisiin käyttöön samat piktogrammit kuin muissakin pohjoismaissa. Todettiin myös, että joillekin tahoille kansainvälinen yhteneväisyys olisi tärkeää, varsinkin jos toiminta on globaalia. Kommentoitiin, että Puolustuskiinteistöissä uusittiin juuri lajitteluohjeet ja –opasteet ja niiden väriytyy on erilainen kuin tässä hankkeessa esitetään. Lira totesi, että tällaisia tapauksia on useita ja tavoite on, että ohjeita ja materiaaleja muutettaisiin sitten kuin uudistamiselle tulee uudelleen tarve. Siirtymäaika uusiin piktogrammeihin tulee olemaan pitkä.

9. Yhteistyöryhmän jäsenten ajankohtaiset kuulumiset / ryhmäläiset

YTP:

- YTP on julkaissut 14.12.2021 selvityksen: Käyttöosuusveloitteella voi edistää kiertotaloutta <https://ytpliitto.fi/ytprn-selvitys-kayttoosuusveloitteella-voi-edistaa-kiertotaloutta/>

KIVO:

- Jätelain 49 §:n mukainen yhteistoimintasopimus kuntien ja pakkausten tuottajayhteisön välillä allekirjoitetaan 22.12.2021. Sopimus kattaa noin 95 % Suomen asukkaista.

10. Muut asiat

Ensi kevään kokousajankohdat tullaan ilmoittamaan lähiaikoina. Puheenjohtaja pyysi ilmoittamaan, jos ensi keväälle on jo tiedossa jäte- tai kiertotalousaiheisia tapahtumia, jotta jätealan yhteistyöryhmän kokoukset eivät osuisi samaan ajankohtaan. Aihetoiveita ja -ehdotuksia sekä muitakin huomioita kokouksiin liittyen voi lähettää marja-riitta.korhonen@gov.fi. Puheenjohtaja esitti myös toiveen, että ryhmäläiset tulisivat esittelemään omia hankkeitaan kokouksiin. Aihe-ehdotuksena nousi esiin jäteverohankkeen sekä jätetilastojen esittely.

11. Kokouksen päätös